

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/14967.**

Benyújtás dátuma: **2017-04-07 15:49**

Parlex azonosító: **8KWHZO8W0003**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Gulyás Gergely (Fidesz), Kósa Lajos (Fidesz), Németh Szilárd István (Fidesz)**

Törvényjavaslat címe: **A külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról**

Az Alaptörvény 6. cikkének (1) bekezdése alapján „**a külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

2017. évi törvény

a külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról

Az Országgyűlés

tiszteletben tartva, hogy az egyesülési jog alapján létrejött szervezetek a társadalmi önszerveződés megnyilvánulásai, működésük hozzájárul a demokratikus ellenőrzéshez és a közügyek nyilvános megvitatásához, valamint, hogy e szervezetek meghatározó szerepet töltenek be a közvélemény formálásában,

hangsúlyozva, hogy az egyesületek és az alapítványok társadalmi szerepvállalására tekintettel átláthatóságukhoz kiemelt közérdek fűződik,

felismerve, hogy az egyesülési jog alapján létrejött szervezeteknek ismeretlen külföldi forrásból juttatott támogatások alkalmasak lehetnek arra, hogy külföldi érdekcsoportok e szervezetek társadalmi befolyásán keresztül saját érdekeiket, nem pedig közösségi célokat érvényesíthessenek Magyarország politikai és társadalmi életében, továbbá figyelemmel arra, hogy ez veszélyeztetheti az ország politikai, gazdasági érdekeit, a törvényes intézmények befolyásmentes működését, valamint

hozzájárulva a pénzmosás elleni küzdelem nemzetközi erőfeszítéseihöz,
a következő törvényt alkotja:

1. §

(1) E törvény alkalmazásában külföldről támogatott szervezetnek minősül az az egyesület és alapítvány, amely a (2) bekezdésében meghatározott juttatásban részesül (a továbbiakban e szervezetek együtt: külföldről támogatott szervezet).

(2) E törvény értelmében támogatásnak minősül jogcímétől függetlenül a közvetlenül vagy közvetve külföldről származó mindazon pénzbeli vagy egyéb vagyoni jellegű juttatás, amely egy adóévben egyenként vagy összesítve eléri a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 6. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott összeg kétszeresét.

(3) Nem kell beszámítani a (2) bekezdés szerinti támogatás összegébe mindazt a támogatást, amelyet az egyesület vagy alapítvány külön jogszabály szerint az Európai Uniótól származó forrásként költségvetési szervén keresztül kap.

(4) Nem terjed ki e törvény hatálya:

- a) arra az egyesületre és alapítványra, amely nem minősül civil szervezetnek;
- b) a sportról szóló 2004. évi I. törvény hatálya alá tartozó egyesületre;
- c) a vallási tevékenységet végző szervezetre.

2. §

(1) Az 1. § (1) bekezdése szerinti egyesület vagy alapítvány 15 napon belül köteles bejelenteni

külföldről támogatott szervezetté válását, amint az általa kapott tárgyévi támogatások összege eléri a Pmt. 6. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott összeg kétszeresét.

(2) A külföldről támogatott szervezet az (1) bekezdés szerinti bejelentést a székhelye szerint illetékes törvényszéknek (a továbbiakban: nyilvántartó bíróság) az 1. melléklet szerinti adattartalommal küldi meg. A nyilvántartó bíróság a bejelentést a civil és egyéb cégek nem minősülő szervezetek nyilvántartásában (a továbbiakban: Nyilvántartás) az egyesület vagy alapítvány adataihoz csatolja, és az egyesületet vagy alapítványt külföldről támogatott szervezetként rögzíti.

(3) A külföldről támogatott szervezet az (1) bekezdésben foglalt szabályok megfelelő alkalmazásával a beszámolóval egyidejűleg évente bejelentést tesz az 1. melléklet szerinti adattartalommal a nyilvántartó bíróság számára az előző évben kapott támogatásokról.

(4) A nyilvántartó bíróság minden hónap 15. napjáig megküldi azon egyesületek és alapítványok nevét, székhelyét és adószámát a Civil Információs Portál vezetéséért felelős miniszternek, amelyek tekintetében a megelőző hónapban a külföldről támogatott szervezetnek minősülés tényét a Nyilvántartásban rögzítette. A Civil Információs Portál vezetéséért felelős miniszter az ily módon számára megküldött adatokat ingyenesen elérhető módon haladéktalanul közzéteszi az e célra kialakított elektronikus felületen.

(5) A külföldről támogatott szervezet az (1) bekezdés szerinti bejelentést követően haladéktalanul közzéteszi a honlapján, valamint feltünteti az általa kiadott, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló törvény szerinti sajtótermékekben és egyéb kiadványokban is, hogy e törvény alapján külföldről támogatott szervezetnek minősül.

(6) Az (5) bekezdés szerinti kötelezettség a külföldről támogatott szervezetet mindaddig terheli, amíg e törvény alapján külföldről támogatott szervezetnek minősül.

3. §

(1) Ha az egyesület vagy alapítvány nem teljesíti az e törvény szerinti kötelezettségeit, az ügyész az erről való tudomásszerzést követően a rá irányadó szabályok szerint felhívja az egyesületet vagy alapítványt arra, hogy a felhívás közlését követő 30 napon belül teljesítse az e törvény szerinti kötelezettségeit.

(2) Amennyiben a külföldről támogatott szervezet nem teljesíti az ügyészi felhívásban foglalt kötelezettségét, úgy az ügyész ismételten felhívja 15 napos határidővel az e törvény szerinti kötelezettségei teljesítésére. E határidő eredménytelen elteltét követő 15 napon belül az ügyész a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 37. § (2) bekezdése szerinti bíróság kiszabását kezdeményezi a nyilvántartó bíróságnál.

(3) Amennyiben a külföldről támogatott szervezet a (2) bekezdés szerinti bíróság kiszabását követően

sem teljesíti e törvény szerinti kötelezettségét, úgy az ügyész az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Ectv.) szabályainak alkalmazásával keresetet indít az egyesület vagy alapítvány törlése iránt.

(4) Ha a bíróság az ügyész keresete alapján megszünteti az egyesületet vagy alapítványt, ezt követően haladéktalanul az Ectv. 2/B. alcíme szerinti egyszerűsített törlési eljárást kezdeményez, és az egyesületet vagy alapítványt törli a Nyilvántartásból.

4. §

(1) Ha a külföldről támogatott szervezet által kapott pénzbeli vagy egyéb vagyoni jellegű juttatás egymást követő három adóév egyikében sem éri el a Pmt. 6. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott összeg kétszeresét, akkor az egyesület vagy az alapítvány a továbbiakban nem minősül külföldről támogatott szervezetnek, és ezt a tényt – a bejelentésre vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával – annak az éves beszámolónak az elfogadásától számított 30 napon belül bejelenti, amikor e körülmény bekövetkezik.

(2) A nyilvántartó bíróság az (1) bekezdésben meghatározott bejelentést követően haladéktalanul törli a Nyilvántartásból az egyesület vagy alapítvány külföldről támogatott szervezetkénti feltüntetését.

5. §

Ez a törvény a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

6. §

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 9/K. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Egyszerűsített törlési eljárásnak van helye

a) az egyesület kérelmére akkor, ha az egyesület elhatározza megszűnését vagy megállapítja, hogy megszűnésének anyagi jogi feltételei bekövetkeztek és fennállása alatt adószámmal nem rendelkezett, illetve nem rendelkezik, valamint

b) a bíróság kezdeményezése alapján, ha a külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló 2017. évi ... törvény 3. § (4) bekezdése alapján történő törlés feltételei fennállnak.”

7. §

A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 2. §-a a következő g) ponttal egészül ki:

(A bíróság feladata)

„g) a külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló 2017. évi ... törvény szerinti bejelentésnek az e törvény szerinti nyilvántartásban történő rögzítése.”

8. §

A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 9/A. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A vallási tevékenységet végző szervezetre nem kell alkalmazni a külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló 2017. évi ... törvényt.”

A szervezet külföldről támogatott szervezetté válásáról szóló bejelentés adattartalma

Tárgyév megjelölése:

I. A külföldről támogatott szervezetre vonatkozó adatok

A szervezet neve:

Székhelye:

Nyilvántartási száma:

II. A külföldről származó támogatás

A külföldről származó támogatás összesítve:

A külföldről származó támogatás részletesen [összeg feltüntetése tranzakciónként a pontos forrás (természetes személy esetében: név, ország, város; egyéb esetben: név, székhely) megjelölésével]:

- 1.
- 2.
- 3.
- ...

Általános indokolás

Magyarország – nemzetközi jogi kötelezettségeivel összhangban – magas szinten biztosítja a civil társadalom önszerveződésének feltételeit. Mind a jogalkotás, mind a jogalkalmazás tekintettel van arra, hogy az egyesülési jog, mint a kommunikációs alapjogokkal szoros összefüggésben álló, kollektív módon gyakorolható szabadságjog a demokratikus társadalmi berendezkedés szempontjából kiemelt jelentőséggel bír. A civil szervezetek és alapítványok az általuk ellátott tevékenységek, illetve az alapítóik által kitűzött célok megvalósításán keresztül a demokratikus ellenőrzésben és a közvélemény-formálásban fontos szerephez jutnak. Ezért alapvető közérdek fűződik ahhoz, hogy a társadalom egésze és az egyes állampolgárok számára egyértelmű legyen, e szervezetek milyen érdekeket képviselnek.

Az elmúlt évtizedekben megjelent, – elsősorban a transznacionális pénzügyi folyamatok rohamos bővüléséhez, kiterjedéséhez kapcsolódó –, és nemzetközi fórumok által is reálisnak ítélt veszély, hogy a civil társadalom szerveződéseit külföldi érdekcsoportok felhasználni törekuszenek. Ennek gyakori eszközei a különböző jogcímenek juttatott támogatások, amely közvetlenül vagy áttételesen alkalmasak lehetnek a civil szervezet működésének befolyásolására, akár oly mértékben is, hogy az a civil szervezet alapvető céljait is érdemben átalakítja. Az ilyen juttatások célja, hogy az abban részesülő civil szervezetek társadalmi befolyásán keresztül a támogató érdekcsoportok saját érdekeiket érvényesítsék Magyarország politikai és társadalmi életében. Ez a befolyás irányulhat valamely konkrét politikai, gazdasági döntés meghozatalára, egyes szakpolitikák irányainak meghatározására, vagy legtágabb értelemben akár a demokratikus állami intézményrendszer működésére is. Ezek a folyamatok fokozottan veszélyeztethetik Magyarország nemzetbiztonságát és szuverenitását.

Figyelemmel kell lenni továbbá azokra a kihívásokra, amelyeket a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásával összefüggésben az átláthatatlan eredetű pénzmozgások jelentenek. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy az ebből fakadó veszély nem csak a profitorientált szektort fenyegeti, hanem a civil szférában is megjelenhet. A nemzetközi közösség erőfeszítéseire is tekintettel jelen törvény kiteljesíti a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásával összefüggő ellenőrzési mechanizmusokat, biztosítja a külföldi finanszírozás átláthatóságát a civil társadalom szervezeteivel kapcsolatban, és így hozzájárul e szervezetek vonatkozásában is a közbizalom fenntartásához.

Jelen törvény célja, látni és láttatni tudni azt, hogy mely szervezetek tekinthetők külföldről támogatott szervezetnek. A törvény megfelelő egyensúlyt teremt az egyesületek és alapítványok szabad működése és a transzparencia, mint társadalmi elvárás között. A törvényben foglalt bejelentési és beszámoló-készítési mechanizmus erre teljes mértékben alkalmas; a bírósági nyilvántartás és a Civil Információs Portál meglévő rendszereivel összekapcsolódó szabályozás megteremti a külföldi finanszírozással kapcsolatos adattartalom hatékony társadalmi kontrollját. A törvény az egyesülési jog gyakorlásában nem idéz elő korlátozást, de megteremti annak lehetőségét, hogy a nyilvánosság számára egyértelmű legyen, milyen szervezetek, milyen

érdekek mentén kívánnak hatni a magyar állam és egyes polgárai véleményére, magatartására.

Részletes indokolás

1. §

A törvény kifejezetten csak az egyesületként vagy alapítványként nyilvántartott, az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Ectv.) alapján civil szervezetként nyilvántartott azon szervezetre terjed ki, amely olyan külföldről származó támogatásban részesül, amely egy adóévre számolva egyenként vagy összesítve eléri a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 6. § (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott összeg kétszeresét, azaz 7 200 000 forintot.

Jogcímétől függetlenül minden olyan juttatást bele kell számítani a támogatás összegének meghatározásába, amely akár közvetlenül, akár közvetett módon kerül az adott egyesület vagy alapítvány birtokába, ide értve minden pénzbeli vagy egyéb vagyoni jellegű juttatást.

Nem kell viszont beszámítani a támogatás összegébe mindazt a támogatást, amelyet az egyesület vagy alapítvány külön jogszabály szerint az Európai Uniótól származó forrásként költségvetési szerven keresztül kap, hiszen az – bekerülve az állami elosztó mechanizmusba – már fogalmilag nem minősülhet külföldinek.

A törvény hatálya nem terjed ki a felsorolt szervezetekre, tekintettel arra, hogy azok vagy eleve sem minősülnek civil szervezetnek, vagy pedig működésük más alapjogok gyakorlásához kötődik.

2. §

A törvény meghatározza a támogatott szervezetté válásból fakadó kötelezettségeket; az egyesület vagy alapítvány 15 napon belül köteles bejelenteni külföldről támogatott szervezetté válását, amint a tárgyévi támogatás összege eléri a Pmt. 6. § (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott összeg kétszeresét, azaz 7 200 000 forintot. A bejelentést a támogatott szervezetnek a székhelye szerint illetékes törvényszéknél (a továbbiakban: nyilvántartó bíróság) az *1. melléklet* szerinti adattartalommal kell megtennie. A nyilvántartó bíróság ezt a tényt a civil és egyéb cégek nem minősülő szervezetek nyilvántartásában (a továbbiakban: Nyilvántartás) rögzíti, és az egyesület vagy alapítvány már meglévő adatai között feltünteti: a szervezetet támogatott szervezetként rögzíti.

A nyilvántartó bíróság tájékoztatása alapján a Civil Információs Portál vezetéséért felelős miniszter bárki számára ingyenesen elérhető módon haladéktalanul közzéteszi az e célra kialakított elektronikus felületen az egyesület vagy alapítvány nevét, székhelyét és adószámát.

A külföldről támogatott szervezet ezt követően kiadványaiban (pl. szórólapjaiban, nyomtatott és elektronikus sajtótermékeiben) feltünteti, hogy e törvény alapján külföldről támogatott szervezetnek minősül.

3. §

A törvényben foglalt kötelezettségek megsértésére a törvény fokozatos és arányos szankciórendszert irányoz elő. Az ügyész szerepe itt fokozott felelősséggel jár. Kétlépcsős felhívást alkalmazó ügyészi eljárást követően a nyilvántartó bíróság az Cnytv. általános szabályainak megfelelően bírságozhat, végső esetben – amennyiben egyik korábbi intézkedés sem vezetett jogkövető magatartáshoz – lehetősége van arra, hogy – az egyszerűsített eljárásra vonatkozó szabályok szerint – törölje az egyesületet vagy az alapítványt.

4. §

A törvény a külföldről támogatott szervezet e minőségének megszűnésére vonatkozó szabályainak garanciáit is tartalmazza. Ez akkor következhet be, ha a támogatott szervezet által kapott pénzbeli vagy egyéb vagyoni jellegű juttatás egymást követő öt adóév egyikében sem éri el a Pmt. 6. § (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott összeg kétszeresét. Ezt a tényt az egyesület vagy alapítvány a nyilvántartó bíróságnak annak az éves beszámolónak az elfogadásától számított 30 napon belül bejelenti, amikor e körülmény bekövetkezik.

Garanciális rendelkezés, hogy a nyilvántartó bíróság e bejelentést követően a Nyilvántartásból haladéktalanul törli az egyesület vagy alapítvány külföldről támogatott szervezetkénti feltüntetését.

5. §

Hatályba léptető rendelkezés.

6-8. §

A kapcsolódó törvényeken a törvényjavaslattal összefüggésben szükséges módosítások átvezetése.